

Výroční zpráva
Národního filmového archivu
za rok 2007

Č.j.: NFA 1182/2008

Výroční zpráva
Národního filmového archivu
za rok 2007

Sídlo archivu a kontakty:

Malešická 12, Praha 3, 130 00
IČO: 00057266
tel.: 271 770 509, 271 770 502-3
e-mail: nfa@nfa.cz
<http://www.nfa.cz>

Zřizovatel archivu – sídlo a kontakty:

Ministerstvo kultury České republiky
Maltézské nám. 1, Praha 1, 118 01
IČO: 00023671
tel.: 257 085 111
e-mail: posta@mkcr.cz
<http://www.mkcr.cz>

Akreditace podle zákona č. 499/2004 Sb.:

Národní filmový archiv je podle odst. (2) § 80 zákona č. 499/2004 Sb. považován ode dne nabytí platnosti tohoto zákona za akreditovaný archiv.

Výroční zpráva Národního filmového archivu za rok 2007 (dále jen „zpráva“) byla vyhotovena na základě odst. (1) § 62 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů (dále jen „zákon“). „Zpráva“ byla rovněž vyhotovena v souladu s metodickým návodem odboru archivní správy Ministerstva vnitra (Č.j. AS-366/1-2005) ze dne 24. února 2005 - metodika zpracování výročních zpráv specializovaných, bezpečnostních a soukromých archivů.

I. Personální podmínky archivu

Národní filmový archiv (dále jen NFA) vznikl k 1. červenci 1992 na základě rozhodnutí ministra kultury České republiky (č. 31/1992 ze dne 8. října 1992, č.j. 10 625/92) jako nástupnická organizace Českého filmového ústavu. Do 31. prosince 2004 byl NFA archivem zvláštního významu. V souladu s odst (2) § 80 „zákona“ má od 1. ledna 2005 status specializovaného archivu a k tomuto datu je rovněž v souladu se „zákonem“ (viz výše) pokládán za akreditovaný archiv. Ředitelem NFA je Vladimír Opěla. Systemizovaný stav pracovníků NFA v roce 2007 byl 118 zaměstnanců, skutečný stav činil 116 zaměstnanců.

II. Celkové množství uložených archiválií

1. NFA vede v základní evidenci Národního archivního dědictví (dále jen NAD) 183 evidenčních listů NAD. NFA pečuje o 84 fondy filmových institucí, 67 osobních fondů, 9 sbírek filmových a audiovizuálních materiálů, 6 sbírek fotografií, 1 sbírku reklamních a propagačních materiálů, 2 sbírky filmových plakátů, 10 sbírek jednotlivin, 1 sbírku archivních negativů fotografií k českým i zahraničním filmům, 1 sbírku zvukových záznamů, 1 sbírku titulkových a dialogových listin a 1 sbírku výtvarných návrhů.

NFA pečuje celkem o 6 263,33 bm archiválií, tj. 696 151 evidenční jednotka. Inventarizované, zpracované a částečně zpracované fondy obsahují 66 045 inventárních jednotek.

2. Stupeň zpracovanosti archivních souborů v %:

1) Zcela zpracováno a inventarizováno:	47 archivních souborů – 25,68%
2) Zcela zpracován a částečně inventarizován:	1 archivní soubor – 0,5%
3) Zcela zpracovány:	33 archivní soubory – 18,03%
4) Částečně zpracováno:	11 archivních souborů – 6%
5) Nezpracováno:	90 archivních souborů – 49,18%
6) Částečně zpracován, inventarizován a částečně nezpracován:	1 archivní soubor – 0,5%

3. Základní evidence archivních pomůcek NFA čítá celkem 77 archivních pomůcek.

III. Výběr, zpracování a využívání archiválií

1. Výběr archiválií:

NFA nepřísluší v souladu s § 7 – 10 „zákona“ provádět výběr archiválií u původců ve skartačním řízení.

V roce 2007 neprováděl NFA ani výběr archiválií v mimoskartačním řízení. Veškeré získané archiválie nabyly pouze na základě tzv. nabídkové povinnosti stanovené § 7 zákona č. 273/1993 Sb., o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl.

V roce 2007 NFA nevedl žádné správní řízení podle odst. (4) § 12 „zákona“.

2. Zpracování archiválií:

Archivní soubory inventarizované v roce 2007:

4 osobní fondy	▪ Bráška Jaroslav (1886 – 1949)
	▪ Brichta Jindřich (/1869/ 1908 – 1957 /1978/)
	▪ Burian Vlasta (1926 - 1961)
	▪ Pštross Václav (1887 – 1932 /1946/)

Archivní soubory zcela zpracované v roce 2007:

7 fondů filmových institucí	▪ Aktualita k.s. (/1916/ 1937 - 1953)
	▪ Brom-film (/1937/ 1941 - 1954)
	▪ Českomoravská společnost pro úzký film s.r.o. (/1939/ 1941 - 1953)
	▪ Kosmosfilm s.r.o. (/1941/ 1943 – 1955)
	▪ Nationalfilm s.r.o. (1933 – 1954 /1964/)
	▪ PDC spol. s r.o. (1920 - 1955)
	▪ Rekord-Film, Ing. Mikulka a spol. (/1926/ 1932 - 1951)

5 sbírek filmových materiálů	▪ Český hraný film I (1898 – 1991)
	▪ Český hraný film II (1991 – 2007)
	▪ Český dokumentární film II (1991 – 2007)
	▪ Český animovaný film II (1991 – 2007)
	▪ Audiovizuální nefilmové materiály (1993 – 2007)

Archivní soubory částečně zpracované v roce 2007:

5 sbírek soudobé dokumentace	▪ Sběrka fotografií k českým hraným filmům (1898 - 2000)
	▪ Sběrka fotografií k českým nehraným filmům (1928 - 2000)
	▪ Sběrka plakátů k českým i zahraničním filmům (1905 - 2004)
	▪ Sběrka reklamních materiálů k českým i zahraničním filmům (1920 - 2004)
	▪ Sběrka titulkových a dialogových listin k českým i zahraničním filmům (1896 - 2000)

2 sbírky filmových materiálů	▪ Český dokumentární film I (1898 – 1991)
	▪ Český zpravodajský film II (1945 – 1990)

Od roku 1997 se NFA věnuje systematické digitalizaci obrazových materiálů, především fotografií a plakátů k českým hraným filmům. Výběrově se rovněž digitalizují i obrazové materiály k českým nehraným filmům, zahraničním hraným i nehraným filmům a portréty osobností české i světové kinematografie. V roce 2007 bylo v NFA digitalizováno celkem 9 039 fotografií.

Od roku 1998 bylo v NFA již **digitalizováno celkem 51 313 obrazových materiálů a 1979 filmových plakátů.**

V roce 2007 byla zvláštní pracovní aktivita věnována přípravě následujících publikací:

- Český dokumentární film 1898 – 1945
- Český hraný film V (1971 – 1980) – vydáno v listopadu 2007 (viz níže)
- Český hraný film VI (1981 – 1993)
- Český animovaný film před rokem 1945

3. Využívání archiválií:

V roce 2007 pracovalo s fondy a sbírkami písemných archiválií 23 badatelů (z toho 4 cizinci), kteří vykonali celkem 69 badatelských návštěv. NFA promítl badatelům 320 filmů a 94 videokazet. Pro různé druhy subjektů NFA vypracoval 101 odborných filmových rešerší, NFA nevedl v roce 2007 žádné správní řízení podle odst. (2) § 38 „zákon“.

a) Odborné a společenské aktivity NFA

Ředitel NFA Vladimír Opěla byl znovu zvolen do Řídícího výboru Fédération Internationale des Archives du Film (FIAF) a jako viceprezident zastupoval tuto organizaci v Coordinating Council of Audiovisual Archive Associations (CCAAA). Ředitel NFA byl opětovně zvolen do Řídícího výboru Association des Cinémathèques Européennes (ACE). Na zasedání Řídícího výboru FIAF v listopadu 2006 byl NFA na základě desetiletého hodnocení vybrán jako „vzor hodný následování“ a jako model byl představen na kongresu FIAF v Tokiu v dubnu 2007.

Ředitel NFA rovněž pracoval v České komisi pro UNESCO a ve Vědecké archivní radě jako reprezentant skupiny specializovaných archivů státních příspěvkových organizací.

Dne 27. října 2007 byl poprvé oficiálně slaven Světový den audiovizuálního dědictví, který vyhlásilo UNESCO na základě podnětu NFA v roce 2004 (s podporou České komise pro UNESCO, některých dalších národních komisí a FIAF). NFA v sále archivního kina Ponrepo představil veřejnosti činnost všech svých odborných oddělení a uvedl unikátní filmová díla.

V průběhu roku 2007 NFA rovněž spolupracoval s níže uvedenými institucemi a podílel se na uvedených kulturních akcích:

- Anthology Film Archive (kolekci filmů vybranou Andrew Lampertem uvedl Henry Hills)
- Dny frankofonie (Jean Epstein)
- Febiofest (Japonsko 1968 – 1978 a cyklus autobiografických filmů)
- Festival *Jeden svět*
- Galerie Langhans (filmy Lestera Jamese Periese a dokumenty o jihovýchodní Asii)
- Galerie Rudolfinum (Japonsko 1961 – 1971)
- Knižní tvorba Jiřího Trnky a film
- Mezinárodní knižní veletrh (Svět knihy ve filmu – přehlídka filmových adaptací německy psané literatury)
- Meziválečné Československo ve filmech kinoamatérů
- Ministerstvo kultury ČR (Mezinárodní den animovaného filmu)
- Obecní dům v Praze (Aspekty dekadence ve filmu)
- Slavnostní večer u příležitosti udělení Ceny Andreje Stankoviče za rok 2006
- Slovenský filmový ústav (Nejnovější slovenské animované filmy v rámci Měsíce české a slovenské vzájemnosti)
- Umění bez bariér (Mene tekel – Festival proti totalitě)

- Velvyslanectví Albánské republiky (výstava Francie v albánských archivech)
- Velvyslanectví Indonéské republiky (Přehlídka indonéských filmů)

NFA rovněž pokračoval v natáčení a zpracovávání rozhovorů s osobnostmi české kinematografie: Rudolf Krejčík, Jiří Šalamoun, Alfons Mensdorff-Pouilly, Jaroslav Vlasatý, Zdena Deitchová, Gene Deitch, Václav Bedřich, Libuše Roithová, Miloš Fiala, Karel Hynie, Vladimír Merta, Kristina Vlachová, Radomil Uhlíř, Vítězslav Čížek, Karel Slach, MUDr. Jiří Mellan, Jiřina Pěčová, Miroslav Vránek, Jana Chytilová, Jaroslav Vanča, Rudolf Růžička, PhDr. Hana Jemelíková, Ing. Zdeněk Fikar, Zdena Navrátilová, Ladislav Tunys, Petr Král, Petr Zvoníček, Libor Sedláček, Václav Sklenář, Viktor Polesný, Antonie Janková.

Výzkumné projekty NFA:

Dějiny českého myšlení o filmu do roku 1950 - antologie

- grantový projekt GA ČR – GA 408/05/0868; za NFA Mgr. Petr Szczepanik, PhD. a PhDr. Ivan Klimeš
- více o projektu: <http://aplikace.isvav.cvut.cz/projectDetail.do?rowId=GA408/05/0868>

Gustav Machatý v kontextu české a světové kinematografie

- grantový projekt GA ČR - GA408/05/2091; za NFA Mgr. Jiří Horníček
- více o projektu: <http://aplikace.isvav.cvut.cz/projectDetail.do?rowId=GA408/05/2091>

Internetové informační zdroje pro oblast výzkumu v oboru filmu

- projekt v rámci programu „INFORMAČNÍ INFRASTRUKTURA VÝZKUMU“ a podprogramu „Informační zdroje pro výzkum“ (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR) – projekt navázal na roky 2004, 2005 a 2006, byla získána dotace 610 000,- Kč pro rok 2007 na nákup multilicence 3 internetových informačních zdrojů:
  - Film Index International (FII)
  - American Film Institute Catalog (AFIC)
  - The FIAF International FilmArchive Database (FIAF)
- multilicenci využívají další filmologická pracoviště na FAMU Praha, FF UK Praha, UP Olomouc a MU Brno
- více o projektu: http://www.nfa.cz/projekty/Projekt_2004-2008.html

Projekt knihovny NFA na ochranu ohrožených dokumentů a jejich zpřístupnění na nových nosičích VI

- podprogram VISK7 (Národní program mikrofilmování a digitálního zpřístupňování dokumentů ohrožených degradací kyselého papíru - Kramerius) je řešen v rámci „Programu Ministerstva kultury ČR Veřejné informační služby knihoven“ – na rok 2007 projekt schválen s dotací 569 000,-Kč
- dokončena digitalizace titulů mikrofilmovaných v roce 2006 – jedná se o 24 343 polí mikrofilmů a 71 238 digitálních obrazů

- periodika jsou přístupna v podobě uživatelských kopií mikrofilmů a v podobě digitální knihovny¹
- originální negativy jsou uchovávány ve vhodných ukládacích podmínkách více o projektu: http://www.inforum.cz/pdf/2006/Janaskova_Pavla.pdf

MIDAS (Moving Image Database for Access and Re-use of European film collections)

- projekt zahájen v lednu 2006 jako dvouletý pilotní projekt programu MEDIA Plus
- koordinátorem je Deutsches Filminstitut – DIF (Frankfurt n. Mohanem), od začátku se na projektu podílí další čtyři evropské filmové archivy: Národní filmový archiv (Praha), British Film Institute (Londýn), Cineteca Comunale di Bologna a DEFA-Stiftung (Berlín)
- cílem projektu je poskytnout snadný přístup k evropskému filmovému dědictví a podpořit jeho kulturní i obchodní využívání
- výsledkem projektu bude portál „Filmarchives online“, který poskytne rychlý přístup ke katalogizačním údajům v databázích výše uvedených filmových archivů
- k vyhledávání jsou v současné době zpřístupňovány údaje o cca 10 357 nehraných i hraných filmech. Tato služba je bez poplatků a je určena producentům ve filmu a audiovizí, audiovizuálním archivům a badatelům
- projekt bude pokračovat i v roce 2008, aktuálně projekt sdružuje celkem 16 institucí z 11 zemí Evropské unie
- do roku 2008 bude zpřístupněno přibližně 20 000 filmů
- více o projektu: <http://www.midas-film.org/index.htm>

Výuka na školách a další pedagogické aktivity pracovníků NFA:

Hába, Věroslav:

- *Britská literatura v britském filmu (Graham Greene a David Herbert Lawrence).* XIII. seminář britského filmu. Uherské Hradiště 29. 11. – 2. 12. 2007.

Mgr. Hála, Tomáš:

- *Žánr satirické komedie v sovětském filmu.* (přednáška na FF UK v Praze)
- *Normalizace v české kinematografii.* (přednáška pro Univerzitu třetího věku na FF UK v Praze)
- *Gustav Machatý.* (přednáška pro Univerzitu třetího věku na FF UK v Praze)

Mgr. Horníček, Jiří:

- *Gustav Machatý – Fifteen Years in the Hollywood.* (Přednáška v rámci semináře na téma „Evropa a Hollywood“ na FF UK v Praze)

---

¹ Digitální knihovna je integrovaný systém zahrnující soubor elektronických informačních zdrojů a služeb umožňující získávání, zpracovávání, vyhledávání a využívání informací v tomto systému uložených. Digitální knihovny jsou zpřístupňovány prostřednictvím počítačových sítí. Účelem budování digitální knihovny je poskytnout uživatelům možnost jednotného přístupu k digitálním anebo digitalizovaným dokumentům, případně i k sekundárním informacím o tištěných primárních zdrojích, uložených ve fondu knihovny.

PhDr. Klimeš, Ivan:

- *Filmový proseminář* (seminář na FF UK v Praze)
- *Přehled dějin české kinematografie do roku 1960* (přednáška tamtéž)

Mgr. Kofroň, Václav:

- *Dějiny českého filmu* (přednášky na FF UK v Praze v angličtině – program ECES)

Mgr. Pátková, Karolina:

- *Obrazová média* (přednášky a semináře na FF Univerzity Pardubice)
- *Proces s dr. M. Horákovou*. (Komentář filmového materiálu pro Českou advokátní komoru Brno, Českou advokátní komoru České Budějovice a gymnázium Karlovy Vary)

PhDr. Strusková, Eva:

- *Orální historie a Sběrka zvukových záznamů NFA* (seminář pro Ústav filmu a audiovizuálních studií na FF MU v Brně)

Mgr. Szczepanik, Petr, PhD.:

- *Úvod do studia filmu* (seminář na FF MU v Brně)
- *Proseminář A* (seminář tamtéž)
- *Filmové Brno* (výzkumný seminář tamtéž)
- *Doktorský seminář* (vedení doktorských prací tamtéž)
- *Bakalářský seminář I - IV* (vedení bakalářských prací tamtéž)
- *Magisterský seminář I - IV* (vedení magisterských prací tamtéž)

V archivní promítací síni NFA Ponrepo v Biu Konvikt byl v září 2007 již potřetí zahájen I. semestr kursu filmové historie (1895 – 1945) pro gymnázia, uváděný filmovými historiky NFA (Briana Čechová, Věroslav Hába, Tomáš Hála, Jiří Horníček, Milan Klepíkov, Michaela Mertová, Eva Urbanová, Blažena Urgošíková) a spojený s vypracováním výukových materiálů k uváděným filmům. Tento kurs se poprvé uskutečnil již ve školním roce 2005 – 2006 a setkal se s nemalým zájmem ze strany středoškolských studentů i pedagogů. Cílem kursu je připravit podklady pro kvalifikované uvádění filmů v rámci studijních osnov středních škol. Kurs bude pokračovat až do května 2008.

Konference

Ve spolupráci se CineGraph, e. V. (Hamburg) se NFA spolupodílel na přípravě CineFestu (SRN, Hamburk, 17. – 25. 11. 2007) a 20. mezinárodního filmologického kongresu s tématem česko-německých filmových vztahů („Im Herzen Europas. Deutsch-

Tschechische Filmbeziehungen im 20. Jahrhundert/V srdci Evropy. Česko-německé filmové vztahy ve 20. století“ (SRN, Hamburk, 22. – 24. 11. 2007). Na této akci se NFA podílel přípravou programu, sestavením doprovodných filmových představení, referáty a odbornými úvody k jednotlivým projekcím.

Účast na výstavách

NFA se v roce 2007 podílel na následujících výstavách:

- *Marie Majerová známá i neznámá* - výstava k jubileu spisovatelky Marie Majerové v Úvalech u Prahy (26. 1. – 2. 2. 2007)
- výstava fotografií kameramana Jiřího Vojty k filmu Jiřího Trnky *Sen noci svatojanské* (foyer archivního kina Ponrepo, 5.2. - 12. 3., instalace)
- výstava o albánské kinematografii (foyer archivního kina Ponrepo, 15.3. - 12. 4., instalace)
- výstava k 85. narozeninám akad. arch. Karla Černého (foyer archivního kina Ponrepo)
- výstava plakátů a citátů k tvorbě režiséra Rainera W. Fassbindera (foyer archivního kina Ponrepo, 11.9. - 20. 10., instalace)
- výstava o indonéské kinematografii (foyer archivního kina Ponrepo, 3. 12. 2007 – leden 2008, instalace)
- *Pedagog a spisovatel Jaroslav Žák a život na školách za 1. republiky* (Pedagogické muzeum Jana Amose Komenského v Praze, 29. 11. 2007 – 31. 3. 2008)

Ediční činnost NFA

- *Český hraný film V 1971-1980* (621 stran, 398 filmových titulů, 107 černobílých a 329 barevných fotografií, 24 plakátů, 6 rejstříků a přehled literatury)
- *Filmová ročenka 2006* (vychází každoročně od roku 1992 v češtině a angličtině, 861 stran)
- *Illuminace* (revue pro teorii, historii a estetiku filmu; vychází 4 x ročně od roku 1989)
Témata jednotlivých čísel:
č. 1: *Současná česká kinematografie*
č. 2: *Filmový divák a jeho (estetický) prožitek*
č. 3: *Populární hudba, nahrávací průmysl a film* [v tisku]
č. 4: *Technika a technologie v dějinách médií* [v tisku]
- *Filmový přehled* (nejdéle vydávaný český časopis o filmu, vychází od r. 1939) – do tisku odevzdána č. 2-12/2007 a 1/2008, časopis vychází v nákladu 1800 ks; elektronická verze časopisu je poskytována předplatitelům prostřednictvím internetu a je zpřístupněna vždy v den vydání tištěné verze
- 11 čísel programové brožury archivní promítací síně NFA Ponrepo
- Svoboda, Jan: *Skladba a řád. Český teoretik filmu a televize Jan Kučera*

Spolupráce s tiskem, rozhlasem a TV

S Českou televizí spolupracoval NFA na cyklech Filmy pro pamětníky, Hledání ztraceného času, Osudové okamžiky, Úsměvy a poskytl materiály k řadě dalších pořadů. Podobné služby poskytoval NFA i TV NOVA a TV PRIMA.

NFA a šíření filmové kultury v tuzemsku

V archivní promítací síni NFA Ponrepo v Biu Konvikt se v roce 2007 uskutečnilo celkem 429 představení, na nichž bylo uvedeno 371 celovečerních filmů, 214 krátkých filmů a 43 středometrážní filmy, za celkové účasti 14 465 diváků.

K 31. 12. 2007 spravoval NFA klubotěku 315 filmů, z toho 23 zahraniční a jeden na nosiči DVD. V průběhu roku se uskutečnilo 381 představení, která navštívilo 10 230 diváků.

NFA poskytl filmy pro MFF Karlovy Vary, Finále Plzeň, MFFDaM ve Zlíně a další domácí filmové festivaly. NFA rovněž poskytl filmy pro studijní projekce FAMU, JAMU, filozofických fakult UK Praha, MU Brno a PU Olomouc a filmových škol v Písku a ve Zlíně.

NFA a šíření české filmové kultury v zahraničí

NFA ve spolupráci s MZV ČR uvedl české filmy v Helsinkách, v Sarajevu, v Ottawě a v Buenos Aires.

Ve spolupráci s českými centry NFA uvedl v Bukurešti přehlídku filmů Jiřího Trnky, v Moskvě přehlídku animovaných filmů pro děti, v Haagu přehlídku filmů Pavla Juráčka, v Madridu přehlídku českých animovaných filmů a přehlídku filmů absolventů FAMU z 60. let, v Londýně přehlídku filmů Břetislava Pojara a dále jednotlivé české filmy v Haagu, Varšavě, New Yorku, Mnichově, Bratislavě, v Paříži, Drážďanech a v Košicích (proces s dr. Miladou Horákovou).

NFA uvedl české filmy na festivalech v New Yorku, na Cinefestu v Hamburku, Řezně, v Ales, Pessacu, La Rochelle, Aye Aye (šedesátá léta), v Paříži (animované filmy), Aix-en-Provence, v Kecskemetu a Bratislavě (animované filmy); na MFF v Torontu, Haifě, Krakově, Ljutomeru, v Keralé (filmy Jiřího Menzela), v Kalkatě, v Ankaře, v Tallinu, v Malaze, Žilině, v Aafe, San Sebastianu a v Uppsale. Dále uvedl české filmy na Yale University, české filmy třicátých let v National Gallery of Art ve Washingtonu a Guggenheimově muzeu v New Yorku, v Melbourne a Adelaide (české fantastické

filmy). NFA dále uvedl jednotlivé české filmy v San Franciscu, v Los Angeles, v Berlíně, v Paříži (filmy proti segregaci), v Bruselu, v Londýně, Vídni, Curychu.

Ve spolupráci s archivy FIAF uspořádal NFA přehlídku filmů Miloše Formana ve Vídni a ve Frankfurtu nad Mohanem, přehlídku českých filmů šedesátých let ve Vídni, přehlídku českých filmů s protinacistickou tematikou v Berlíně, přehlídku filmů Jiřího Trnky v Cinemathèque Francaise v Paříži a přehlídku českých animovaných filmů ve Valencii.

Dále pak uvedl jednotlivé filmy ve filmových archivech v Madridu, v Berlíně, v Toulouse, v Bratislavě, v Bologni, Varšavě, v Berteby, Lisabonu, Kodani, Canbeře, v Budapešti, v Bělehradě, Lublani a restaurované filmy *Pavouci I, II* v Berlíně, Miláně a Turíně.

b) Publikační činnost pracovníků NFA:

Mgr. Čechová, Briana:

- *Simone Signoretová – monstre sacré francouzského filmu 20. století*. Iluminace 19, 2007, č. 1, s. 191 – 197.
- *Kurz filmové historie*. Cinepur, č. 49, 2007, s. 33.
- *Die Perlen auf dem Grund und die tschechische Neue Welle*. 41 Filmarchiv, Film Archiv Austria 2007, s. 35 – 43.
- *Lety ve snu a ve skutečnosti. Noc světla*. Katalog 33. Letní filmové školy Uherské Hradiště (2007), s. 315 – 316.
- *Padesátá léta*. In: Seidl, Tomáš (ed.): *Filmové dědictví. Malý průvodce dějinami filmu*. Uherské Hradiště - Praha 2007, s. 12 - 13.
- *Ženský pohled: prvních padesát let filmu*. Film a doba 53, 2007, č. 2, s. 128 – 129.
- *Angel*. Film a doba 53, 2007, č. 3, s. 136.
- *André Delvaux a kámen mudrců*. Film a doba 53, 2007, č. 3, s. 185 – 188.

Fikejz, Miloš:

- *Český film: herci a herečky, 2. díl L – Ř*. Praha: Libri 2007, 656 s.

Hába, Věroslav:

- *Poceta Williamu Wylerovi*. Katalog 42. MFF v Karlových Varech 2007, s. 276 – 281.
- *Hamlet*. Katalog 33. Letní filmové školy Uherské Hradiště (2007), s. 296 – 297.
- *Třicátá a čtyřicátá léta*. In: Seidl, Tomáš (ed.): *Filmové dědictví. Malý průvodce dějinami filmu*. Uherské Hradiště - Praha 2007, s. 10 – 11.

Mgr. Hála, Tomáš:

- *Kavkazský film*. Katalog 33. Letní filmové školy Uherské Hradiště (2007), s. 265 – 268.
- *Hyena*. Film a doba 53, 2007, č. 3, s. 139 – 140.

Mgr. Horníček, Jiří:

- *Film D'Art*. Cinepur, č. 51, 2007, s. 26 – 27.
- *Gustav Machatý v kontextu české a světové kinematografie*. Iluminace 19, 2007, č. 3, s. 227 - 229.
- *The Institutionalization of Classroom Films in the Czech Education*. Film History, 2007, č. 4, s. 384 – 391.

Mgr. Janásková, Pavla:

- *Digitální filmová knihovna NFA*. Iluminace 19, 2007, č. 3, s. 217 - 226.

PhDr. Klimeš, Ivan:

- *Kinematografie a stát v českých zemích do roku 1945*.
(Habilitační práce; odevzdána na FAMU spolu se žádostí o zahájení habilitačního řízení)
- *A Dangerous Neighbourhood: German Cinema in the Czechoslovak Region, 1933-45*. In: Roel Vande Winkel, David Welch (eds.): *Cinema and the Swastika. The International Expansion of Third Reich*. Hampshire – New York: Palgrave Macmillan 2007, s. 112 - 129.
- *Okkupation und Zweiter Weltkrieg*. In: *Im Herzen Europas. Deutsch-Tschechische Filmbeziehungen im 20. Jahrhundert*. Hamburg: CineGraph – Hamburgisches Centrum für Filmforschung 2007, s. 67.
- *...aus tschechischer Sicht*. In: *Im Herzen Europas. Deutsch-Tschechische Filmbeziehungen im 20. Jahrhundert*. Hamburg: CineGraph – Hamburgisches Centrum für Filmforschung 2007, s. 75.
- *Kooperationen und Co-Produktionen*. In: *Im Herzen Europas. Deutsch-Tschechische Filmbeziehungen im 20. Jahrhundert*. Hamburg: CineGraph – Hamburgisches Centrum für Filmforschung 2007, s. 112.

Bc. Kotalík, Matěj:

- *Ad Fontes: Václav Pštross*. Iluminace 19, 2007, č. 4. [v tisku]

Mgr. Lachman, Tomáš:

- *Ad Fontes: Ad Fontes čili Z nově zpřístupněných fondů*. Iluminace 19, 2007, č. 3, s. 211 - 212.
- *Ad Fontes: Koruna-film, spol. s r.o. (1929/ 1935 – 1950)*. Iluminace 19, 2007, č. 3, s. 213 - 214.
- *Ad Fontes: Moldavia-Film a.s. (1937 – 1948)*. Iluminace 19, 2007, č. 3, s. 215 - 216.
- *Ad Fontes: Slaviafilm a.s.* Iluminace 19, 2007, č. 4. [v tisku]

PhDr. Lukeš, Jan:

- *Pocta Ladislavu Helgemu: Ostře sledovaná vichřice*. In: Katalog Finále Plzeň, Praha 23. - 29. 4. 2007 [26 anotací filmů a medailonů tvůrců ke jmenovaným sekcím]
- *Česko-slovenská kinematografie*. In: Seidl, Tomáš (ed.): *Filmové dědictví. Malý průvodce dějinami filmu*. Uherské Hradiště - Praha 2007, s. 22 - 25.

Mgr. Szczepanik, Petr, PhD.:

- *Počátky zvukového filmu a česká mediální kultura 30. let*. Habilitační práce. Praha: FF UK 2007.
- *Czeska myśl filmowa II. Reguły gry*. (ed. společně s Andrzejem Gwoźdźem a Jaroslavem Andělem) Gdaňsk: Słowo obraz terytoria 2007, 424 s.
- *Film a nahrávací průmysl. Případ Ultraphonu*. Iluminace 19, 2007, č. 3, s. 95 – 149.
- *Příběhy pro oči, emoce a svaly. Rozhovor s Torbenem Kraghem Grodalem*. Iluminace 19, 2007, č. 2, s. 119 – 126.

Mgr. Urgošíková, Blažena:

- *Ita Rina – zvezda češkoslovaškega filma/Ita Rina – A Star of Czechoslovak Cinema*. In: Nedič, Lilijana – Korpes, Alenka (eds.): *Ita Rina: Prva slovenska filmska zvezda*. Ljubljana: Slovenska kinoteka 2007, s. 53 - 59.
- *Národní filmový archiv uvádí restaurovaný film Fritze Langa Pavouci*. In: Katalog 42. MFF v Karlových Varech (2007), s. 310 - 311.
- *Černý Orfeus*. In: Katalog 33. Letní filmové školy Uherské Hradiště (2007), s. 135.
- *Muž z Ria*. In: Katalog 33. Letní filmové školy Uherské Hradiště (2007), s. 154.

c) Podrobné informace o poslání a činnosti NFA viz též na www.nfa.cz

IV. Stav archiválií

Z celkového počtu 183 archivních souborů, které má NFA ve své základní evidenci NAD, je 114 archivních souborů nepoškozeno (62,69%), jako poškozeno je klasifikováno 39 archivních souborů (21,31%). Z důvodu nezpracovanosti nebylo poškození zjištěno u 29 archivních souborů (15,84%). Během roku 2007 nedošlo ke změně podmínek, za nichž byla akreditace udělena. NFA nemá ve své základní evidenci NAD žádné archiválie prohlášené za archivní kulturní památky nebo národní kulturní památky a proto v roce 2007 neprováděl žádné prověrky fyzického stavu archivních kulturních památek nebo národních kulturních památek v souladu s odst. (3) a (4) § 30 „zákona“. NFA však provádí periodickou kontrolu uložených archiválií. V průběhu roku 2007 prošlo periodickou kontrolou 156 negativů a kopií a 403 studijních kopií, technickou kontrolou prošlo 1803 již zařazených materiálů.

V. Konzervace a restaurování archiválií

NFA provozuje konzervátorskou dílnu se základním vybavením a zaměstnává 1 akademickou restaurátorku na 50% úvazek. NFA restauruje především filmové plakáty do velikosti A1 (90x60 cm), dále též tzv. plakáty úzké (60x30 cm) a rovněž i jednotliviny z osobních fondů a z fondů filmových institucí. Restaurování materiálů větších rozměrů je zajišťováno externě spoluprací s akademickými restaurátorkami. V roce 2007 bylo v NFA restaurováno celkem 358 filmových plakátů formátu A1 a 4 jednotliviny z osobních fondů.

V NFA pokračoval rekonstrukční a zabezpečovací proces filmových materiálů. V roce 2007 bylo zhotoveno 16 612 m duplikátních negativů filmů na bezpečném podkladu, 23 509 m filmových materiálů bylo zabezpečeno duplikační kopii, odplísněno bylo 138 728 m dříve převzatých materiálů.

Pokračovaly i práce na rekonstrukcích filmů - *Příchozí z temnot* (1921), *Pražské děti* (1927) – a byla dokončena rekonstrukce filmů *Milenky starého kriminálního* (1927), *Toreador (Sangre y arena, Španělsko, 1916)* a *O umouněném Ivánkovi (Mojdodyr, SSSR, 1927)*.

VI. Knihovna NFA

Knihovna Národního filmového archivu je specializovanou knihovnou, svým fondem a sbírkami představuje nejširší informační základnu odborné filmové literatury v České republice. Knihovna NFA byla představena v televizním literárním pořadu 333 na ČT2 (17. 2. 2007) a v televizním pořadu *Film 2007* na ČT24 (27. 10. 2007).

Činnost knihovny zajišťuje 11 (10,6 úvazku) pracovníků s odborným knihovnickým vzděláním. Knihovna pracuje s knihovním systémem Advanced Rapid Library. V říjnu 2007 byl uveden do provozu po připomínkovém provozu nový IPAC2 knihovny (portál), který je přístupný na nové adrese <http://arl.nfa.cz>. Šestým rokem je online katalog knihovny součástí národního portálu Jednotná informační brána - <http://www.jib.cz> v sekci divadlo-film-tanec. Knihovna NFA přispívala do národního kooperačního systému článkové bibliografie a vyexportovala na 2 290 záznamů článků z filmového tisku. Proběhla aktualizace titulů odebíraných zahraničních periodik pro Souborný katalog České republiky spravovaný Národní knihovnou ČR. Knihovna rovněž spolupracovala

s FIAF v rámci projektu the Periodicals Indexing Project (P.I.P.).² V roce 2007 plnila kromě výše uvedených i následující činnosti:

Akvizice

Doplňování knihovního fondu české provenience bylo zajišťováno průběžně na základě nakladatelských plánů, sledování české filmové produkce a filmových akcí, osobních doporučení a kontaktů. Nákup zahraničních publikací byl sladěn s profilem fondu a vycházel z potřeb a doporučení filmových historiků a vědců. Řada publikací byla získána darem z řad odborné veřejnosti a zahraničních filmových korporací. Do sbírky filmových scénářů se dále podařilo získat tyto tituly: A BUDE HUŘ – Technický scénář (TS); CESTA PUSTÝM LESEM – Literární scénář (LS); BEDŘICH SMETANA - LS; CRASH ROAD – TS; DVOJÍ PROCES - LS; EXPERTI - TS; GYMPL - LS; CHYŤTE DOKTORA – LS; PANIC JE NANIC - TS; POSLEDNÍ VLAK – TS; PUSINKY – TS; ROMING – TS; TAJNOSTI – LS+TS; TOBRUK – TS; ÚČASTNÍCI ZÁJEZDU – TS; VÁCLAV – LS; VRATNÉ LÁHVE – LS. Scénáře z pozůstalosti české herečky Jany Rybářové: DALIBOR, LABAKAN, LEGENDA O LÁSCE, PROTI VŠEM, STŘÍBRNÝ VÍTR, VLČÍ JÁMA, Z MÉHO ŽIVOTA. Dvě dezideráta scénářů - HRÁTKY S ČERTEM, V ULICI JE STARÝ KRÁM - věnoval knihovně bratr herečky ing. Ivo Rybář.

V denní evidenci seriálů (časopisy a denní tisk) bylo přijato na 3 819 jednotlivých výtisků čísel periodik. Knihovna NFA nemá právo povinného výtisku, děkuje všem, kteří pomáhali rozšiřovat její fondy.

KNIHOVNÍ FOND A SBÍRKY

Přírůstky v roce 2007

fond knih a periodik	sbírka scénářů	sbírka separátů	sbírka mikrodokumentů	sbírka cd/dvd	celkem
1 541	29	282	102	4	1 958

Stav fondu k 31. 12. 2007

Knižní fond a vázaná periodika	65 372
Scénáře	9 399
Separáty	8 688
Mikrofilmy	865
Mikrofiše	1 330
CD	144
CD/DVD-nosiče	360

² P.I.P. – společný projekt členů FIAF od roku 1972. Jeho obsahem je analytické zpracování nejvýznamnějších filmových periodik a tvorba databáze.

Popisky-drobný tisk	17 922
Sbírka - zahraniční výstřižky	575
Sbírka - zahraniční festivaly	1 122
Celkem	105 777

Zpracování fondu

Jmenná a věcná katalogizace a analytický popis³ dokumentů probíhaly v souladu s doporučenými knihovnickými standardy⁴. Výsledky zpracování – katalogizační, bibliografické a faktografické záznamy – tvoří databáze KATALOG a AUTHORITY, které jsou veřejně přístupné v OPAC⁵ knihovny a v interní síti ve studovně knihovny a na všech pracovištích NFA v Konviktu. Spolu se zpracováním nových přírůstků včetně jejich evidence⁶ pokračovala retrospektivní katalogizace⁷ fondu knih, periodik a separátů periodik.

Z denního tisku byly zpracovány články s filmovou tematikou za rok 2007, výstřižková služba knihovny vybrala z denního tisku na 2 650 článků s filmovou tematikou, které zakomponovala do sbírky separátů, a vytvořila 416 nových separátů.

Statistika záznamů a struktura databází:

Databáze knihovny NFA	stav k 31.12.2007	přírůstek 2006	přírůstek 2007
Katalog*	90 123	10 444	12 812
Autority*	47 008	4 572	5 305
Holdiny	58 866	8 085	9 543
Heslář*	1 741	32	371
MDT	1 194	101	237

*databáze jsou zveřejněny v OPAC

Databáze KATALOG	stav k 31.12.2007	přírůstek 2006	přírůstek 2007
Knižní fond	16 069	2 580	3 238
Souborné záznamy periodik	385	97	106
Svázané ročníky periodik	2 884	427	1 097
Jednotlivá čísla titulů periodik	11 382	2 691	2 886
Sbírka scénářů	5 792	44	19
Sbírka separátů	8 817	674	335
Mikrodokumenty	81	5	18

³ Jmenný a věcný popis obsahově, nikoliv fyzicky samostatných částí dokumentů, které jsou při bibliografické identifikaci nebo vyhledávání závislé na zdrojovém dokumentu. Výsledkem je analytický záznam.

⁴ Katalogizační pravidla AACR2, druhé vydání 1988, dodatky 1993 a interpretace; formát záznamu UNIMARC (strojově čitelný formát usnadňující výměnu bibliografických dat); bibliografický popis ISBD(G) - všeobecný mezinárodní standardní bibliografický popis.

⁵ OPAC – on line katalog - veřejně dostupný on line katalog určený uživatelům knihovny. Kromě vlastního vyhledávání záznamů dokumentů zpřístupňuje řadu dalších služeb, např. umožňuje správu uživatelského konta, prostřednictvím terminálu na vzdáleném místě.

⁶ Přidělení přírůstkového čísla, signatury, čárového kódu v rámci konkrétní sbírky, určení lokace a dislokace – místa uložení knihovní jednotky a dalších služebních údajů.

⁷ Opětné zkatalogizování dokumentů metodou de visu ("s knihou v ruce"). Nově vzniklé katalogizační záznamy nahrazují dříve pořízené záznamy, nevyhovující novým potřebám z hlediska požadavků na formát, rozsah, obsah záznamů a služby knihovny.

CD-ROM a DVD	45	6	4
Články a statě	44 668	3 920	5 109
Celkem	90 123	10 444	12 812
Databáze AUTORITY	stav k 31.12.2007	přírůstek 2006	přírůstek 2007
Personálie	26 315	2 362	2 601
Filmy	14 077	1 466	1 728
Akce	3 502	310	426
Korporace	2 762	411	529
Geografická hesla	111	17	20
Formální deskriptory	236	6	0
Věcná témata	5	0	1
Celkem	47 008	4 572	5 305

Výpůjční protokol a služby

Služby pro veřejnost zajišťovala knihovna NFA pravidelně 3 dny v týdnu (út, čt, 9-12 a 13-17; pá 9-12). Přeprava požadovaných dokumentů z depotu byla zajištěna pravidelně jednou týdně.

Statistika návštěvnosti a výpůjček:

Počet čtenářů	517
Návštěvnost knihovny	1 419
Návštěvnost on-line katalogu knihovny	18 716
Návštěvnost digitální knihovny Kramerius	5 389
Návštěvnost databáze FIO	1 244
Návštěvnost databáze FIAF	590
Výpůjčky absenční	758
Výpůjčky presenční – separáty	504
Výpůjčky presenční - knihy + scénáře	432
Výpůjčky presenční – periodika	2 172
Upomínky	66

Bibliografická a rešeršní činnost

Pracovníci knihovny zajistili rešeršní, bibliografickou a informační činnost dle požadavků a podíleli se na konkrétních edičních projektech Národního filmového archivu:

- pro Filmovou ročenku 2006 vypracovali kompletní kapitolu Kalendář filmových událostí a sestavili bibliografii Filmové publikace a periodika a adresář redakcí
- pro Filmovou ročenku 2007 průběžně připravovali Kalendář filmových událostí (180 stran)
- pro Iluminaci č. 4/2006 a 1,2,3/2007 sestavili výběr Z nových přírůstků knihovny NFA
- pro Filmový přehled č. 8/2007 sestavili bibliografii české filmové literatury

Pracovníci knihovny dále připravili:

- pro FIAF Bibliografii titulů NFA za rok 2006
- rešerši dobových kritik pro přípravu filmového scénáře o Anně Letenské v německé produkci
- týdenní monitoring - Přehled zpráv ČTK

Ochrana fondu

Většina fondu (cca 85%) je uložena v depozitáři v kompaktních regálech ve vhodných skladovacích prostorách po stránce vlhkosti, teploty a čistoty vzduchu. Již šestým rokem pokračoval *Projekt knihovny NFA na ochranu ohrožených dokumentů a jejich zpřístupnění na nových nosičích* (podrobněji viz výše). Knihovna získala v rámci programu VISK7 - Kramerius 2007 státní dotaci na neinvestiční činnost ve výši 569.000,- Kč na záchranu českých filmových periodik. Práce byly zajištěny smluvně na odborných pracovištích Microna Kuřim a Elsynt Engineering Vyškov se 35% finanční spoluúčastí NFA. Byla dokončena digitalizace titulů z mikrofilmovaných v předešlém roce *Die Lichtspielbühne (1920-1923)*, *Filmová hvězda (1926)*, *Filmový informační bulletin (1973-1974)*, *Filmschau (1919-1920)*, *Internationale Filmschau (1920-1936)*. Na nový nosič byly kompletně zreformátovány tituly *Český filmový svět (1922-1928)*, *Český filmový zpravodaj (1921-1942)*, *Divadlo budoucnosti (1920-1922)*, *Film (1919)*, *Film (1921-1938)*, *Filmová politika (1934-1937)*, *Filmová práce (1945-1946)*, *Filmová Praha (1923)*, *Filmové noviny (1947-1948)*, *Filmový kurýr (1927-1943)*, *Filmové zprávy (1923-1924)*, *Filmový svět (1921-1922)*, *Filmový věstník (1921-1923)*, *Filmový věstník (1926)*, *Hollywood (1927-1932)*, *Kinematografie (1926)*, *Kino (1926-1927)*, *Kino (1931-1934)*, *Kinopublikum (1920)*, *List hochů a pánů (1932)*, *Měsíční zpravodaj Universal Filmu (1927)*, *Náš film (1927)*, *Svět ve filmu (1932)*, *Svět ve filmu a obrazech (1932-1933)*, *Zpravodaj Spolku českých majitelů kinematografů (1921-1922)*, *Zpravodaj Zemského svazu kinematografů v Čechách (1921-1922)*, *Zpravodaj Československého filmu (1975-1990)*, *Zprávy Spolku českých majitelů kinematografů (1917-1920)*. Celkově se jedná o 24 343 polí mikrofilmů a 71 238 souborů (digitálních obrazů). Periodika jsou přístupna v podobě uživatelských kopií mikrofilmů a v podobě digitální knihovny. Z vlastních prostředků NFA byl dále zreformátován titul *ŠTÁBLA, Z.: Data a fakta z dějin čs. kinematografie* o rozsahu 2 636 stran (1 318 polí mikrofilmů a 2 636 souborů – digitálních obrazů).

Vladimír Opěla, v. r.
ředitel Národního filmového archivu